

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St. The Provincial Library Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

ри рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК X.

Ч. 68 (1121).

ВІСНОК, 12. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 12th, 1928.

No. 68 (1121).

VOL. X.

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ ОСУДЖУЮТЬ САМОЗВАНЧИХ ДЕЛЕГАТІВ.

Рішні трейд-юнії протестують проти поїздки президента й секретаря Трейдс енд Лейбор Кавніса до Оттави разом з буржуазними представниками, де вони домагалися віддання водоплаву Севи Систерс для електричної компанії.

Справа винайму водоплаву Севи Систерс на ріці Вінніпег у Манітобі ще й досі не вирішена, хоч Вінніпегська електрична компанія за всяку ціну хоче дістати цей водоплав для себе. Манітобський уряд Брекена, який називає себе прогресивним і фермерським, відкинув свою аплікацію на винайм водоплаву й електричної компанії зістала відкрита дорога дістати водоплав в свої руки. Але в справу вмішалися манітобські послы федерального парламенту, які зажадали від міністра внутрішніх справ Стюарта, щоб він стримався з виданням концесії компанії, поки місто Вінніпег не скаже свого слова в цій справі. Стюарт згодився на це. Міська рада у Вінніпегу, зглядно її буржуазна більшість, відмовилася внести аплікацію на водоплав Севи Систерс. Однак міністер Стюарт, бачучи незгідність міської ради (7 робітничих алдерменів, включаючи комуніста т. Колісника, були проти віддання водоплаву електричній компанії) вислали до Стюарта лист в цій справі, а також спротив манітобських послів, не рішчись дати компанії концесію на водоплав.

Делегація капіталістичних організацій до Оттави.

Тоді Вінніпегська електрична компанія і взагалі капіталісти Вінніпегу почали мобілізувати свої сили, щоб дістати водоплав для компанії. Було організовано досить велику делегацію з представників різних капіталістичних організацій, яка їздила до Оттави й домагалася від міністра внутрішніх справ Стюарта, щоб він негайно дав електричній компанії концесію на водоплав. Делегація була представлена таких капіталістичних організацій, як Бюро Фрейд, Мануфактурінг Асоційейшн, Емплоїс Асоційейшн та інші. Не було й дивотів, що вони домагалися, щоб природні багатства країни переходили в руки великих корпорацій, в руки капіталістів. Але найбільш дивним і незрозумілим було це, що між представниками чисто капіталістичних організацій в делегації найшлися також президент і секретар Вінніпегської Трейдс енд Лейбор Кавніса, себто представники організованого робітництва — і за таких їх там уважали. І вони також прилучили свій голос до домагання, щоб доміняльний уряд віддав водоплав використовувати приватній компанії. Становище Е. Тейлора й Ф. Мекінтоша, президента й секретаря Трейдс енд Лейбор Кавніса, було тим більше обурюючим, що організація, якої вони є головними урядниками, виразно заявила була на своїм Мінтігу, що стоїть за відданням водоплаву Севи Систерс для публичного ужитку, а проти віддання його Вінніпегській електричній компанії.

Кого репрезентували Тейлор і Мекінтош?

Коли Тейлор і Мекінтош повернулися з Оттави, на найближчій засіданні Трейдс енд Лейбор Кавніса, що відбулося у вівторок минулого тижня, порушено справу їх участі в де-

легації. Насамперед поставлено їм запитання, чого вони їздили до Оттави? Далі, кого вони репрезентували — Трейдс енд Лейбор Кавніса, Вінніпегську електричну компанію чи себе самих? А далі — хто їм платив дорогу? І викручувалися президент і секретар, як могли і вміли. На перше запитання Тейлор відповів, що він їздив до Оттави як член Індустриел Девелопмент борду і Нью Індустриел комітї, щоб домагатися негайного розвитку водоплаву Севи Систерс. Мекінтош відповів, що "секретар не був в Оттаві". На друге запитання Тейлор відповів, що репрезентував Індустриел Девелопмент борд. На третє запитання Тейлор відповів, що кошт його подорожі покрила Індустриел Девелопмент борд, а Мекінтош заявив, що як залізничний робітник він мав безплатний переїзд. Далі поставлено їм запитання, чому вони не запротестували проти заяви Донкана Кемерона, представника Бюро Фрейд, який сказав перед Стюартом, що оба вони репрезентували Трейдс енд Лейбор Кавніса. На це Тейлор відповів викривом, що він не був у кімнаті, коли ця заява була зроблена, а Мекінтош сказав, що заява Кемерона була того рода, що він, Мекінтош, є секретарем Трейдс енд Лейбор Кавніса.

Представники юнії критикують сомованців.

Після запитання вивязалася гаряча дискусія, в якій гостро критиковано Тейлора й Мекінтоша, як президента й секретаря Трейдс енд Лейбор Кавніса, що вони на свою руку їздили до Оттави й боролися інтересів компанії разом з капіталістичними представниками. Крім цього наспів лист від юнії музикантів, якої Тейлор є президентом, протестуючий проти його поїздки до Оттави. Делегати шістьох юнії сильно виступили проти віддання водоплаву в руки приватної компанії. Між ними були делегати музикантів, друкарських робітників, музикантів і карпентерів.

Представник музичної юнії проти Тейлора.

Щоб дати президентові і секретареві повну змогу відповідати на запитання, вибрано тимчасового голову в особі Дж. Леслі. Тоді Т. Моріс, делегат від юнії музикантів, зробив внесок, що "Вінніпегська Трейдс енд Лейбор Кавніса заявляє, що її президент і секретар не мали уповноваження від Кавніса їхати до Оттави в делегації відносно винайму водоплаву Севи Систерс". Предкладаючи свій внесок, Моріс вказав, що президент не був членом Індустриел Девелопмент борду, якого він не був назначений на те становище організацією Трейдс енд Лейбор Кавніса. Дякуючи він повинен, перше всього, підтримувати інтереси робітництва.

Голова Леслі відмовився прийняти внесок, після чого негайно зроблено другий внесок, щоб усунути голову. Цей внесок асерйшов і вибрано новим головою С. Барбері. Новий голова прийняв внесок, до якого

Фашисти засудили 19 революційних робітників на 300 років в'язниці

Більшість з них є членами Італійської Комуністичної Партії. Засуджені дістали від 5 до 27 років в'язниці. — Процес відбувався тайно. — В Римі переведено багато нових арештувань серед комуністів. — Суд над членами Виконавчого Комітету Компартії опертий на брехнях поліційних агентів.

Поправка до поправки.

Після того Т. Дж. Вільямс, делегат мулярської юнії, зробив поправку до поправки, що Трейдс енд Лейбор Кавніса приймає висновок президента й секретаря відносно їх поїздки до Оттави як вдоволюючі. Ця резолюція була прийнята 35 голосами проти 20. І так з великої хмари вийшов малий дощ. Хоч Тейлор і Мекінтош були гостро скритиковані за їх сомованчу поїздку до Оттави в інтересі приватної компанії, вистаки коли прийшло до голосування, більшість делегатів їх оправдала.

Юнії ухвалюють резолюції.

Та не лише в Трейдс енд Лейбор Кавніса критиковано Тейлора й Мекінтоша за їх поїздку до Оттави. Юнії залізничних шалменів і машиністів у Вінніпегу й Трансконі та юнії музикантів ухвалили резолюції, в яких осуджують виступи цих двох людей і кажуть, що вони не мали ніякого права говорити в імені робітників. Резолюції дали домагання, щоб водоплав Севи Систерс віддати для публичного ужитку, а не для Вінніпегської електричної компанії. Резолюції ці вислали між іншим до федерального міністра внутрішніх справ Стюарта. Також юнії карпентерів і друкарів ухвалили резолюції за використання водоплаву Севи Систерс для публичного ужитку.

УБИВСТВО МОЛОДИХ КОМУНІСТІВ.

В Кантоні страчено 14 дівчат і трох школярів.

КАНТОН, Китай, 8. червня. — Тут страчено сьогодні 14 дівчат і трох школярів, яких було арештовано за комунізм. Вони померли по героїчній, твердо заявивши, що їх мученицька смерть допоможе майбутньому успіху комунізму. Триста студентів та учителів арештовано також на комуністичній мітингу коло Сватова. Полудневий Китай в останніх місяцях є сценою завзяятих боїв між комуністами а поліцією і військом буржуазії.

НЕ МАЄ РОБОТИ І ХОЧЕ ПТИ ДО ТЮРМИ.

СПАРТАНБУРГ, Савт Каролайна, 5. червня. — Випущений з тюрми після відсидження 5 років, Роберт Л. Томас звернувся до тюремної влади, щоб дозволити йому повернутися до тюрми і відсидіти максимальний засуд на 10 років. До цього спонукав його той факт, що по поверноті до дому він ніяк не міг знайти роботи. Місяці міряв він вулиці міста і даремно. Одинокий вихід добуває Томас для себе в тюрмі, але й тюремна влада не хоче його тепер назад прийняти.

РІМ, 6. червня. — Тут засуджено 19 робітників, більшість з них членів Італійської Комуністичної Партії, на 300 років в'язниці за ведення революційної пропаганди. Кожний засуджений дістав від 5 до 27 років в'язниці.

Росправа велася тайно. Жінку Аніту Пустерку засуджено на 9 років в'язниці.

В Римі переведено багато арештувань серед комуністів.

ВІДЕНЬ, 4-го червня. — На вчорашній сесії розправи проти комуністичних жерв італійського фашизму підсудні домагалися вирадної застави, за що їх обвинувачують. Державний прокуратор відповів на це домагання заявою, що поліція вважає їх небезпечними бунтівниками.

Під допитами суду один з обвинувачених, Флєсція, признався, що сколютував 100,000

лір для британських майнерів, і заявив, що нема закона, навіть в Італії, що забороняє би таку колекту.

Фабріціо, організатор робітничої делегації до Радянського Союзу, заявив пізніше, що італійські робітники симпатизують з Радянським Союзом помімо фашистського терору.

Зізнання Терраччіні дефінітивно доказує, що всі оскарження є нелегальні. Виявилось, що весь позив опирається на легальних ділових листах, що опинилися в руках фашистів.

Підчас зізнань свідків проти обвинувачених, з яких усі були поліційними агентами, виявилось також, що всі обвинувачення оперті на доносах прокураторів.

Сподіюється, що присуд на обвинувачених членів Виконавчого Комітету Компартії буде виданий протягом наступних 48 годин.

ПРЕСА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

РИЖНІ ВІСТІ

ВЕЛИКІ КРАДІЖІ В МІСЬКІМ ДЕПАРТАМЕНТІ.

НЮ ЙОРК, 2. червня. — Розслідування шахрайств і крадіжок у департаменті чистки міста виявило, що ці зловживання ведуться постійно від 30 років і що ними просякнуті всі департаменти і всі урядники, від найвищих до найнижчих. В одній тільки Бронксі урядники обкрадали місто на 5 до 7 мільонів доларів річно.

ВЕЛИКІ ТРУДНОШІ НІМЕЦЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ.

КАЛЬКУТА, Індія, 2. червня. — Капітан Фільхнер, німецький дослідник, що вибрався перед двома роками розслідувати Тибет, повернув з дороги й розповідає тепер про величезні труднощі, з якими треба було експедиції боротися. Там, де мали бути ріки й вода, були пустинні, а там, де мав бути англійський військовий гарнізон, знайшли тибетських монахів, що забрали їх в полон і держали через рік. Тільки завдяки тому, що їм вдалося тайним способом повідомити про те англійський уряд, той останній вимушив на Далай Лямі, що він дав змогу експедиції видобути з неволі.

НЕ ВПУСТИЛИ БРАНТІНГА ДО УВ'ЯЗНЕНИХ.

ГЕЛЬСІНГФОРС. — Відомий шведський адвокат Брантінг, що взявся боронити діячів лівого робітничого руху в Фінляндії, арештованих за нелегальну комуністичну діяльність, приїхав до Гельсінгфорсу на побачення з арештованими. Однак йому відмовили в побаченні. Фінляндський міністер внутрішніх справ відмовився прийняти Брантінга. Після того Брантінг повернув до Штокгольму.

В ЯПОНСЬКИХ ПОРТАХ РОЗПОЧАВСЯ СТРАЙК МОРЯКІВ.

Робітники домагаються встановлення мінімальної платні. — Всі корабельні лінії, за винятком трох, є обняті всекрайнім страйком.

ТОКІО, Японія, 6. червня. — Всі корабельні лінії в Японії, за винятком трох, є обняті всекрайнім страйком, який викликав японських моряків. В самій Йокагамі стоїть безчинно 70 кораблів.

Страйк вибух після того, як корабельні компанії відкинули домагання юнії щодо мінімальної платні. В наслідок страйку майже всі кораблі стоять безчинно. Десятки кораблів зі всіх країн є обняті страйком в японських портах і не можуть ладувати ані виладувувати товари.

Помімо надзвичайно провокаційної тактики поліції, дух робітників є незломаний. Про це говорять звідомлення з Коке, Осака й інших корабельних центрів. Навіть такий

крайно північний порт, як Гакадате, є обнятий страйком і сподіюється, що низка менших портів прилучиться до страйку протягом наступних 24 годин.

Три корабельні лінії, які ще не обняті страйком, є оці: Ніппон-Юсен, Осака-Шошен і Квасакі.

КОНГРЕС І СЕНАТ ВІДКИНУЛИ ВЕТО КУЛІДЖА.

ВАШІНГТОН. — Помімо заветування президентом Куліджем законопроекту про підвищення платні для почтових робітників, конгрес і сенат Зауочених Держав уневажили вето президента й ухвалили підвищення. В конгресі ухвала перейшла 319 голосами проти 42, а в сенаті 70 голосами проти 9.

ПОЛАГОДЖЕНО СПРАВУ ВІДШКОДУВАННЯ ДЛЯ ЗАТРОЄНИХ.

НЮАРК, Нью Джерсі, 5. червня. — Процес п'яти робітничих, затроєних радієм підчас праці в "Юнайтед Стейтс Радіум Корпорейшейн", за відшкодування в сумі \$1,250,000, зістав "полагоджений" без суду.

Після умов, запропонованих федеральним суддью Кларком і прийнятих обома сторонами, кожна з п'яти жінок має дістати \$10,000 в готівці, \$600 річної пенсії і на оплату лікарів та шпиталю до кінця життя.

Коли зважити це, що робітницям цим не довго жити (деякі лікарі твердять, що вони проживуть не довше року), то стане ясно, що компанія найвніше вийшла на такім полагожденні справи, заощадивши поверх мільона доларів.

За попереднє лікування, що коштувало кожну робітницю багато грошей, компанія готиться заплатити лише омоло половини того, що вони видали.

УСУНЕНО ПРОФЕСОРА З ПОСАДИ ЗА СИМПАТІЇ ДО С.Р.С.Р.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Сол Ауербах, інструктор на відділі логіки, етики й естетики в Пенсильвійській університеті, зістав усунений з тої посади за промову на студентському вічу за визнанням Радянського Союзу.

Це вже другий подібний випадок на тім же університеті. В 1925 році усунено з посади професора Ската Нірінга за симпатії до марксовської теорії.

Ауербах має заледви 21 років. Він був недавно в Радянським Союзі на домагання студентів промовляв на їхнім вібаченні. А разом згодився покрити всі матеріальні втрати. Але таку саму ноту вислали Югославію і до Муссоліні з приводу італійських протестів. Італійський уряд також згодився дати повну сатисфакцію Югославії. В той спосіб погодилися уряди обох держав.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК КРАВЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — Дня 9. травня ц. р. кравецькі робітники у Львові, визискувані до крайности, приступили до боротьби за свої законні домагання і проголосили загальний страйк кравців.

Якаж причина страйку кравців? Страшний визиск, довга праця, мала платня, ніякої гігієни — і країна нужда серед кравецьких робітників.

З огляду на ці невинні домагання Професійна Спілка кравців поставила домагання підвищення платень. Та друга сторона, так звані "працедавці"

про ці домагання і слухати не хотіли. Мало того, вони відкинули навіть переговори з робітниками в цій справі. Провокація "працедавців" очевидна. Вони, почувачи свою силу, не хочуть гти на ніякі уступки в користь робітників. З другого боку і кравецькі робітники не уступають. Вони й не можуть зречися своїх слушних домагань, бо й так вони і їх родини пухнуть з голоду. Єдиний вихід: солідарний виступ, солідарна боротьба за свої належні права.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and Published Weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a Joint Stock Company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Влада Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на році вулиці Пчірчард і МакГрегора, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НА СЛУЖБІ В СВІТОВИХ ІМПЕРІАЛІСТІВ

Минулого року наробило багато галасу в європейській пресі викриття документів, які підтверджували, що так званий петлюрівський "уряд УНР" Андруші Лівчицького і Яна Токаржевського фактично є нічим іншим, як агентурою британських імперіалістів. Мандруючи по лінії Париж — Хшанів — Варшава по безплатному тикету, цей "уряд" виконував доручення французьких, англійських і польських імперіалістів, отримуючи від них "на видатки" "постілки, поскільки" він зближався до зреалізування імперіалістичних мрій про збройну інтервенцію в господарські справи Радянського Союзу.

Мрії ці зреалізувати було тяжко. Треба було мати армію, а творити її на європейських смирніках не було з кого. Ненаситні імперіалісти вимагали вислання "генералів" на Україну для творення армії там, на місці, щоб розпочати збройне "вернення" з середини, але ласих попасти в руки ДПУ серед петлюрівців не було. Петлюрівці уважали за краще й безпечніше промишляти брехню — хоч дешевше оплачувалося, за те без перспективи бути розстріляним. Отож ми читали тоді щодня в донесеннях з Букарешту, Варшави, Риги, про повстання на Україні: в Каміянці вулиці виспані трупами, здвоїв Дністра радянську владу повалено, більшовицьких комісарів вирізано і т. ін. "Ширі України", після цих брехонь тисячами зголошувалися до "повстанчих армій". Одним словом справа закроювалася на таку широку скалу, що "уряд" Андруші Лівчицького і Яна Токаржевського ухвалив був вислати до Канади знавців військового фаху для організування української п'ятдесятитисячної армії, яка мала поспішити на допомогу повстанцям на Україні.

За чі кошти мали прийхати сюди ці знавці? За чі кошти мали вони тут організувати й утримувати українську армію? Тут двоє думок не може бути. Пани імперіалісти, що планують збройну інтервенцію в справи Радянського Союзу, ті пани, які дають сотки тисяч доларів інженерам на саботажну роботу в Донбасі — дадуть грошей і на організування протирадянської армії.

Однак мрія чі пляни з організуванням в Канаді української армії не зреалізувалися. Ім перешкодило блофування петлюрівців про повстання на Україні. Пани платитимуть гроші за роботу, але не за блофування. Так справа з творенням української армії в Канаді повисла в повітрі й "повстання" на Україні також зникли зі шпальт газет.

При кінці грудня 1927 року відбулися з'їзди "українських Інститутів в Канаді, а саме Інститута ім. М. Грушевського в Едмонтоні і Інститута ім. П. Могили в Саскатуні", читаємо ми в "Укр. Голосі" з 1. лютого 1928 р., і ці з'їзди "постановили між иншим створити українську центральну організацію в Канаді п. н. "Союз Українських Самостійників".

Прочитавши це, ви певно спитаєте: Яка мета цих "Українських самостійників" в Канаді? Боротися за самостійність Канади? Чи може боротися за українську самостійну республіку в Канаді? В тому то й річ, що ці самостійники, організуючись, ніякої самостійної платформи не створили та взагалі ніякої своєї платформи людям не показали. Те, що вони проголосили в "Укр. Голосі" з 1. лютого і що показує нам аж іще станивниця "самостійників", платформою назвати не можна, а тимбільше платформою самостійничкою.

Ось вам "3. станивниця в справах політичних" — цих "самостійників":

"Вважаючи, що теперішній ступінь розвою українського громадянства в Канаді вимагає ясного поставлення питання про державність України, Учасники з'їзду вважають за найнижчий ідеал українського народу збудовання самостійної української держави і зобов'язуються працювати для здійснення сего ідеалу через уцелення українських територій від усіх окупантів, як Московія, Польща, Румунія і Чехословацьчина."

Далі йдуть теревені про накиннення російськими більшовіками українському народові "сурогану" (?). А для поборювання Канаді (гляди станивниця в політичних справах), а не, скажемо, "ступінь розвою українського громадянства" на українських землях. Українським "самостійникам" нахчати на вигоди "ступення розвитку українського громадянства на українських землях". А коли так, то в поборюванні накинненого більшовіками українському народові "сурогану" українські самостійники будуть "узалежнювати" своє становище до українських партій в Європі!.. і т. ін.

Отож маєте політичне обличчя цих самостійників. Коли-ж воно вам ще не ясне, то "6. станивниця в справі Петлюри" "заявляє, що імя Симона Петлюри є йому дороге, як імя героя і вождя українського народу в його боротьбі за самостійність".

Чим-же пахне ця "самостійність" укр. петлюрівців в Канаді? Перше: "збудовання самостійної української держави" вимагає "теперішній ступінь розвою українського громадянства в Канаді (гляди станивниця в політичних справах), а не, скажемо, "ступінь розвою українського громадянства" на українських землях. Українським "самостійникам" нахчати на вигоди "ступення розвитку українського громадянства на українських землях". А коли так, то в поборюванні накинненого більшовіками українському народові "сурогану" українські самостійники будуть "узалежнювати" своє становище до українських партій в Європі!..

Які-ж це партії, що до них узалежнюватимуть своє становище наші велебіні "самостійники". Ясно-ж! Читайте їхнє шесте станивниця:

"З'їзд... заявляє, що імя Симона Петлюри є йому дороге, як імя героя і вождя українського народу в його боротьбі за самостійність; Уважає, що Симон Петлюра заслуговує собі на найпочесніше місце в історії українського народу поруч таких наших славних мучиків, як Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко та Іван Мазепа."

Отже бачимо, що шлях "самостійности" канадійських петлюрівців лежить через Варшаву, Хшанів, Париж, Лондон. Іхна самостійність причеплена до таратайки петлюрівця, що живе у Варшаві, Андруші Лівчицького; "самостійність" Андруші

є причеплена до "коляски" Пласудського; а коляска Пласудського причеплена до розвори британського імперіалізму. Ото вам "самостійність".

Як же маєтсья справа з українською армією в Канаді... чи то пак, як ту свою "самостійничку" програму канадійські петлюрівці будуть здійснювати? Ще перед народженням на світ цих "самостійників" Мирослав Січинський (також "самостійник", тільки причеплений до світового імперіалізму політикою "Соціалістичної Ліги Нового Сходу") сказав публично в православному соборі, що канадійські петлюрівці є агентами міжнародного й британського імперіалізму і мають зв'язок з петлюрівцями в Парижі. Свистун назвав тоді Січинського брехуном. Ми не входили тоді в те, хто з них бреше. Але пізворку пізніше Свистун на з'їздах своїх освітніх інституцій засновує, як бачимо, політичну організацію, героєм якої проголошує польсько-шляхетського запродаця Симона Петлюру.

Тепер в органі цих "самостійників", "Укр. Голосі", читаємо, що почавши від 15. травня Свистун буде обїзджати ріжні місцевости Канади й виголошувати відчити на 20 ріжних тем. "Ес-сері", ні більше, ні менше — лише на 20 тем. І всі "самостійнички".

До "Укр. Роб. Вістей" пишуть з Торонто, що Свистун маб вже там одну лекцію на тему "Між молотом і ковалом, або наші відносини до Польщі й Московщини". Лейт мотивом лекції було:

"В Польщі немає виглядів на революцію, а в Києві й Харкові можна сподіватися вибуху кожної хвилини. В Європі може вибухнути дуже скоро війна культурного Заходу з некультурним Сходом і всі робітники в Канаді будуть мусіли йти на фронт".

О, тепер ми приходимо до конкретного висновку. Приїжджати якомусь петлюрівцеві до Канади будувати українську армію, річ непоплатна та ще й вилами на воді писана: бо чоловік не позайомлений з умовами ніякої годі сказати, чи багато знайдеться охотників до армії. Цілком практичнішим є вжити місцевих сил і то не впрост для організування армії, але для відповидного підготування ґрунту, почавши здалеку двайцятими темами.

І починається підготування ґрунту "між молотом і ковалом". Молот і кавалдо — це Польща й Москва. Однак Польща тут тільки для декорації — в ній же "нема виглядів на революцію". Лишається Україна. Треба до неї братися. Як? Треба прилучитися до війни "культурного Заходу проти некультурного Сходу".

А тому "українські самостійники" заздалегідь починають узалежнювати своє становище до таких партій і народів Європи, які... які підуть війною проти "некультурного Сходу". А що роботою "культурного Заходу" проти "некультурного Сходу" керує британський імперіалізм, то Свистун закликає українських робітників в Канаді бути готовими — бо війна вже не за горами — йти бити своїх "некультурних" братів на Україні й то бити так, щоб Україну прилучити до Польщі (бо в Польщі безечно, там нема виглядів на революцію), а через Польщу віддати її на визиск британському капіталові.

Що-ж, кожної весни чуємо ми нові пісні цих "самостійничких" свистунів. Українські робітники і фармери знають вже ціну цим "самостійничким мелодіям" і підтягати за ними не будуть.

КОНСОЛІДАЦІЯ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ КОНТРЕВОЛЮЦІЇ.

Якщо перед і в часі виборчої кампанії до польського союму і сенату українська контр-революція всіх відітків вела боротьбу певну тактичну боротьбу, посядуючи одні другий в угодовстві, як на базарі, кожний захвалював свій, хоч і тинялений, товар, то зараз після виборів спостерігається послідовна консолідація усього західно-українського контр-революційного табору на терені польського союму, зокрема на ґрунті територіяльної автономії для західно-українських земель під Польщею.

Починають наглядно затиратися досі штучно утворювані межі між поодинокими націоналістичними угрупованнями. Згодоїдла за польськими фотелами та державним жолобом дрібно-буржуазна українська інтелігенція, ганебно виголошувала "непримиримі" патріотичні передиворчі промови, з піною на устах засипала громами революційний селянсько-робітничий табор, обзиваючи його московським наймитом, порівнювала цей табор з "хлібодіями", що є запродажниками Варшави.

Громи та брудна лайка, звернені проти селянсько-робітничого революційного табору, що розвивалось не лише з вічевих трибун, але й з тисячних церковних казальниць, для нас не нові й цілком зрозумілі, отже на цій ланці й причинами її не будемо зупинятись. Зупинимось натомість на боротьбі ундолетлюрівщини з "хлібодіями", тому, що вона є дуже показова й цілком відмінна від боротьби з революційним табором, як клясовим ворогом.

Боротьба з "хлібодіями" була тільки тактична, а властиво за те, що "хлібодіи", послимі випередити ундолетлюрівщину в "реальній політиці" до польської держави, якої вони, вважаючи на маси, що дійсно немирно настроєні, поки

звернені проти УНС лише тому, щоб його загнати в кут, а самим сісти на його місце".

Чи-ж можна було краще розшифрувати ундолетлюрівщину, як це зробив, дійсно "широ", Данилович. Та це було тоді, коли треба було патріотичних фраз, на що так щедрий був ундолетлюрівський табор. Але, коли вибори пройшли і представники "народу" засіли на мягких фотелях, то вже не було потреби грати комедію і заговорили ширше. Якщо офіційна преса УНДО радикалізація це соромливо здержується говорити прямо, то головна опора УНДО поповіт в своєму органі "Нова Зоря" з дня 29. березня 1928 р. в передовій, полемізуючи з петрушевичівською "Радою", точінісно заговорив язиком "хлібодів", тих "ненависних" запродажників Варшави. Гостро скритикувавши невмілу політику Петрушевича, пише:

"По всіх експериментах з перекочуванням танків (мова йде про допомування Англії) наша думка така: треба нам боротися в границях Польщі, як її територією, якими тепер є, за автономію наших земель. Ніяка держава на світі не дасть собі, поки вона існує, вирвати нічого, поки ті, що домагаються від неї чогось, не признають, що опір прав, які хочуть мати, мають і обов'язки".

А далі закінчує статтю: "Кажемо, що хто має політичний розум і якусь політичну силу, той повинен боротися за автономію українських земель на основі громадянства в Польщі".

Рівночасно перемислив "Український Голос" (гетьманці, теж УНДО), з 1. квітня в передовій, під заголовком "Наші основні домагання", яко найголовніше домагання, висуває теж:

"З'єднання всіх земель, заселених Українцями та які опинилися в польській державі — в одну адміністративну шість з окремим союмом і широкими компетенціями (т. зв. територіяльна й культурна автономія)".

Не лишся позаду найбільш "поважний" орган УНДО "Діло", але цей говорить більш обережно. У передовій з 2. квітня, під заголовком "На новому ґрунті", між иншим, пише:

"Уже на першому засіданні український клуб став твердою ногою на союмовому ґрунті..."

"...Яого актом була активна оборона парламентаризму, як виразника і головного чинника демократії. Цю свою оборону виявив клуб наглядно, переішив вибір на союмового маршала польської лівиці старого парламентариста І. Даниловича".

"...Хоч теперішній укр. клуб чінісно мало що більший від попереднього, то його істотна цінність і політична виробленість дозволяють йому заявити не останнє становище в новому союмі".

"На всякий випадок можемо поперших кроках укр. клубу в союмі стверджувати, що його авторитет на парламентарній арені більший, як авторитет деяких польських клубів, хоч і чисельно сильніших".

Значить "Діло" говорить, що в українським клубі є "політична сила" й "політичний розум", щоб боротися за автономію за речентом "Новой Зорі".

Що-до "авторитету", то слід пригадати, що колись клуб "хлібодів" теж був авторитетний, хоч і це чисельно слабший. Бо-ж не у числі і не в "політичній виробленості" си-

ла укр. клубу, як це хоче замазати "Діло", і не випадково, як повідомляє унівська "Свобода" з 2. квітня УНС (хлібодів) ліквідують себе, як партію, а тому, що ундолетлюрівці перебрали "хлібодівські" агенти.

Словом, УНДО-петлюрівщина почуває себе в своєму "соці" і серед західної "культури". Усі межі тактичних непорозумінь між українською контр-революцією переорано. А що-ж для спонтанічних виборців, які віддали свої голоси на ундолетлюрівців? І про них не забули провідники "народу". Дм. Левчицький з УНДО і Д. Ладика з УСРП відчитали в союмі "правнодержавні" заяви, що їх клуби не визнають ризького, паризького і інших доісторичних договорів, які укладено без їх згоди, та що Україні ніколи не зреклася права на самоозначення і самостійність української соборної держави. І все.

Від імени уряду УСРП, від імени ЦК КП(б)У, від імени широких трудящих мас України, закінчує свою промову т. Скрипник, я проголошує: хай живе пам'ять великого генія України, хай живе вогонь поготовий до праці й боротьби за визволення, що ним палахкотів Шевченко. Хай живе УСРП!"

На пленумі розв'язано багато актуальних питань щодо увічнення пам'яті Шевченка. Що до головних питань — спорудження пам'ятника Шевченкові на його могилі, вирішено відкрити широку містечкувську дискусію й надати конкурсові якнайширшого характеру. Головні питання дискусії — будувати надгробок і величний монумент. Ухвалено конкретну постанову про спорудження цього-ж таки літа коло могили Шевченка готелю для численних екскурсантів, що відвідують могилу поета. Затверджено проєкт готелю студента четвертого курсу архітектурного факультету київського художнього інституту Головаченка в українському стилі.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

ВІДГОМІН 1. ТРАВНЯ.

В дні 1. травня повинилися в містечку Яворові, недалеко Львова, комуністичні вїзиви на мурах міста. Одночасно згоріла стирта сина у місцевого бурмістра. Поліція повизала ці два випадки разом і почала розшуки. Наслідком того арештовано 4-ох учнів української приватної гімназії, яким закидувало, що це вони підпалили стирту сина для того, щоб в місті викликати переполох і користаючи з цього розліплювати по місті вїздови. Арештованих відставлено до суду мимого цього, що виказали свою невинність.

ДОМАГАННЯ ВИДАЧІ ПОСЛА ВАЛЬНИЦЬКОГО.

Віленська прокуратура внесла до варшавського союму домагання видачі судові деяких комуністичних послів, що в дні 4. травня виявилися на розправі Білоруської Громади і виголодили привітні промови до арештованих Білорусів. Між ними був теж посол Сельробульвиці К. Вальницький, що промовляв по українськи.

БЮТЬ ГЕТЬМАНА.

Ультранационалістичний "Новий Час" у Львові попав у люту, що "ясновельможний" гетьман усієї України Павло Скоропадський взяв участь на паляхиді по ген. Вранглю разом з патріархом Тихоном. Помішуючи про це вістку, додав від себе гостру нотатку, звернену проти особи гетьмана.

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕТЛЮРІВСЬКОГО ЧАСОПІСЬ.

Тижневик "Народ", що виходив у Варшаві під ред. Я. Островського, перестав виходити і злучив свої агенди з унівським тижневиком на Волині "Українська Громада". Редакція обияв цей самий Островський. Часопіс далі нападає на всіх і всіх, що не йдуть у хвості Унда.

ТОВАРИШІ! ПРИЄДУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"!

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА В КАНЕВІ.

День 2. травня був знаменним святом української робітничо-селянської культури, днем єднання творчих сил її навколо могили Тараса Шевченка. Представники партії, органів влади, Академії Наук, літератури, мистецтва, професійних і громадських організацій і майже в повному складі представники Шевченківського комітету, українські письменники, відомий румунський письменник Панайт Істрати з дружиною й грецький письменник Казандзакі 2. травня прибули до Канева.

Прибули також наркомосвіт тов. Скрипник, голова київського ОВК, тов. Войцеховський і інші. Після цього на могилі Шевченка відбувся урочистий мітінг з участю селян, що прибули з околиць сел. На мітінгу виступили з промовами про значіння Шевченка й про його вплив на трудящих т.т. Скрипник, Войцеховський, акад. Корчак-Чепурківський. Потім виступив французькою мовою Панайт Істрати й багато представників місцевих організацій.

Після закінчення урочистого мітінгу на відкритому повітрі перед могилою Шевченка відбувся пленум Всеукраїнського Шевченківського комітету. Відкриваючи урочистий пленум Шевченківського комітету, тов. Скрипник сказав: "З Шевченківської могили, звідки видно широкі лани й Дніпро могутній, хочеться сказати слово привітання, слово, що відбило-б наше чуття й визначило лінію, якою ми тепер ідемо. Ми, представники робітничества й селянства України, висловлюємо чуття від всіх трудящих Шевченку — славетний

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ПРОТЕСТ ПРОТИ ТРЕД-ЮНИ-НОЇ РЕАКЦІЇ.

Монтреал, Кве.

Старшим лівою крилою жінки Амагетед Катлінг Ворнерс відбулося 1. червня в найбільшій залі міста велике масове віче робітників і робітниць, які демонстрували свою солідарність проти жорстокої буржуазної реакції, яка своєю брудною роботою старалася деморалізувати решту робітників, що ще є під впливом Памана і Ко. Віче відбулося з великим успіхом тому, що на ній було повернуто 4,500 робітників і робітниць.

Колі вбухла мінута світова імперіалістична війна, то на салі, в якій відбудеться понад 15,000 осіб, була запроваджена по самі береги й робітників протестували проти війни, а це було друге з ряду таких великих віче.

Колі публіка заходила до салі, то до когось ставало відносно, що в цім колективі стояли два ряди плачі в плачевній нашій товаришці. Роблено це тому, щоб не допустити до салі "робітничого" алаермена, Шуберта, з його генгстерства, котрих він намісник організував для того, щоб розбити віче.

Головував на вічу т. Левін, який першими своїми словами пояснив присутнім цілі віча, а після даю до відома публіці, щоб сідала спокійно та нічого собі з того не робила, бо Шубертіві й його генгстерства вступ до салі строго заборонені.

На вічу промовляли т. Ліпс з Нью-Йорку і редактор "Воркера", органу Комуністичної Партії Канади, т. Спектор з Торонто. Вони викрикали всі ті злодійства Памана і Ко, які поповнюються на робітничій салі. Та реакція веде свою деморалізаційну роботу в юніях. На це віче прибуло також 20 робітників-комуністів з Торонто, яких викликали з цією самою метою за те, що вони викрикали всі віди й брудні вчинки юнівної бюрократії. Реакція не могла цього здержати, і організувала всі теми салі, щоб викинути цих-саїх вічів і звязати робітничих борців, чого остаточно й dokonano.

В імени цих двайцятих торонто-ських робітників промовляв т. Розен. Всі безліччю гостро критикували юнівну бюрократію й закликав робітників до боротьби за повалення Памана і Ко. та всієї юнівної бюрократії, щоб встановити в юнії демократизм для робітників, які мали-б право висказувати свої погляди в юніях.

На вічу мали промовляти т. Бен Года і Шмерман з Нью-Йорку, але тому, що вони були зайняті в дуже важкій конференції і не могли прийти, то прислали телеграму, в якій визнавали робітників і робітниць до як найкращої праці та до боротьби з юнівною олігархією. Телеграму публіка привітала гучними оплесками.

Треба згадати ще й те, що коли Шуберт намагався насили викласти зі своїми генгстерами до салі і м це не вдалося, так один з генгстерів вихав був ножа в кишеню одному члену товаришів для того, щоб спровокувати віче, але другий товариш це замінив і що провокація зараз винесено на денне світло.

Ось як бунув "соціал демократ", а іншіні фішки вояють проти свідомих робітників і робітничих організацій та юнії! Але вони своєю брудною роботою і тут даже не задула. Дні їхнього панування вже почислені, і недалекі той час, коли вся юнівна бюрократія буде винишена на смітнику американського овида, а робітники заберуть провід в юніях і будуть правити так, як їм подобається.

Хай живе ліве крило тред-юнії!
Хай живе боєвий дух серед робітників!
Валентин.

СВЯТУВАННЯ 12. РІЧНИЦІ СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА.

Брентфорда, Онт.

Старшим відділом Р.З.Т. і Жінкескі в Брентфорда, Онт., устроєно в неділю, 27. травня у р. комерт-мітінг з нагоди 12. річницї смерті Івана Франка.

Концерт відкрив тов. Н. Завчковський короткою вступною промовою. Коли піднеслася куртина, на сцені відобразив образ Івана Франка, прибраний чорним кремом, що наводило жалячий образ настрій. Далше в глибокій сцені стояв хор і почав співати сумну пісню: "Ви жертвою в бою," яку присутні вислухали стоячи.

Далше слухали річні робітничі пісні, переплетані музичними куснями мандолинової оркестри, декламації та дуети. Найкраще випала декламація "Каменири," яку віддекламував тов. Завчковський. Він своїм палким тоном зворушив слухачів до глибокої душі. Т-ка Обуханова віддекламувала "Весна" й викладала дуже добре. Решта декламацій випали слабше.

Тов. М. Данильчук, наш діржіент і-ка Долинки відіграв дует на скрипках дуже добре. Один робітник, по національності Хорват, відіграв сольно на мандоліні. Твір був хорватський і виконавці знаменито, за що публіка нагородила виконавця бурливими оплесками.

В половині програми тов. Данилюк дає реферат про життя й діяльність Івана Франка.

Слід також зазначити, що публіки було дуже мало. Було б згадувати це, але все одно мовчанкою його не відзначили. Дуже сумно, коли українські робітники й робітничі комітети віддають пошани таким великим борцям за інтереси працюючих, як Іван Франко.

По-друге, справа з нашим хором дуже погано стоїть. Цього разу хор викладала найгірше за всі попередні концерти. Та іншого не можна й сподіватися, коли деякі співачки з компанією не були на пробах співу вже більше як два тижні. Інші жнов приходили на проби, а на концерті не явилися.

Й пригдуку собі допис з Торонто, Онт. Таке саме і в нас вийшло з хором. В справах було 5 співачок, а попередню було й по дев'ять. Та й ті, що були, не приходили на проби, й й й користи з них мало. В басех 2 співаки, в тенорах два і... один альт. От і маєте хор. Говорить, що хочете, але з таким хором ніяк не відістане "Вісний революціонер".

Можливо, що це як раз і є причиною, чому публіка не приходить на які ні підприємства. Правда, що тепер літні люди люблять бувати на свіжому повітрі, але дайте їм добре виконані музичні твори, то все таки придуть. Цему треба буде кончею зааратити.

Одні діточки, що цікавляться музично і працюють, скільки сил. А старші похилили голови та й ходять собі безчино. В нас є по-над 50 членів і коли не можна створити хору з такого гурту людей, то тут шось бракує. З цього можна зробити заключення, що в нас немає дисципліни.

До того ж хорі співають не ті, що можуть співати, але коли ті, що можуть, не хочуть співати, то ті, що не можуть, співають з обовязку, бо вони люблять організацію, люблять працювати для громад.

Ще одно, що псує нашу роботу, а це неточність. Неточність — це завдання українська хороба, яку українці не можуть позбутися. От проголосили концерт на годину 7.30, а публіка починає сходиться як коло дванадцяти годин. Співаки й діржіенти десперують на сцені, бо додмають, що нікого не буде. І коли вже пишеться концерт, то в кожно-

го так перш розстроїли, що опісля всьо дає як з "Пятого дня". З цього треба кончею аналізувати нашу роботу.

На мою думку найкращий лік на це такий: коли проголошується підприємство чи концерт на восьму годину, треба починати точно в восьмій, без огляду на часо глады. Тоді ті, що приходять пізно, побачуть, що вони роблять собі шкоду й на другий раз придуть на час. А тепер вони все думають, що на них заважають.

Пішу в це не на те, щоб когось звинести, а тільки просто заядя того, що би виправити нашу хибу. Конструктивна товариська критика ніколи вам не шкодить. Ніхто не має наміру, що тут вислав щось з явля. Все, що я написав, є правдою й треба кожному робітникові й робітничій організації бути уважним до цього. Наміть ті, що похино не є членами наших організацій повинні застановитися над тим, повинні допомогти нам в організаційній праці бодий тим, що будуть приходити вчасно на підприємства.

Ми-ж працюємо не для своєї алізної користи, а для користи цілої трудової громади. Користь для нас з цього лише та, що випливає з загального положення робітничої класи. Коли ми нашою роботою сприятимемо до того, що становище робітничої класи покращає, то й нам, членам організації буде краще, бо ми є тільки частиною всевітньої працюючої сімї.

Робітники повинні це зрозуміти й допомогти вській дібно робітничій організації, а не дивитися на ню, як на щось чуже, вороже.
Робкор.

НАЙНОВІШІ ВІДОМОСТІ З КІЧЕНЕР-ВАТЕРЛЮ, ОНТ.

Час від часу на сторінках робітничої преси можна побачити допис з Кіченер-Ватерлю про діяльність відділу ТУРФДім та наших братніх організацій, що гуртуються при Укр. Роб. Домі. Але чомусь ніхто не заважає про те, що діється поза сферою наших організацій, що діється криво нас. Писати є про що, бо це місто індустріальне, з 24 фабриками в мешканців, з безліччю фабрик, які виміють з робітників жили, витискують з них тілі й перетворюють в золото, що опиняється в кишенях фарбикантів.

Заробітні платня дуже мізерні. За пересічну платню можна взяти 30 ц. на годину. Не бракує тут і безробітників. Є багато таких, що перешивають жолудкову кризу. Але буржуазні алерманні заводять в міській раді речі економії, для безробітних не хочуть дати ніякої допомоги.

Щоб позбутися безробіття з міста, ці виснажені через емпломентне офіс до роботи на нову залізну дорогу в Марден, Онт. Робота на залізній дорозі дуже тяжка, умовин праці не до описання, а платять їм лише 25 ц. на годину. Харчі погані. Годину-дві після сніданку ці обиду робітників чухється голодний, як пєс і насили шугфеле орудує. Робітників бунтують, виходять на страйк, а по більшій частині відкають з роботи. На ті місця присилають других з Кіченер і так кожного дня міняється. Отак то в нас пані розвязують питання безробіття.

А місцеві буржуазна преса гордо, що в нас всьо гараз, мовляв, для кожного охочого є заняття. Ніхто не задує про те, що тут-таки трапляється проституція, що "ангели публічною порядку" виволокують нещасливі жертви, що примушені зльзденним життям продавати себе, й саджають їх в холоду. Буржуазна преса не подає причини цього явища.

Про тред-юніїний рух нема що й говорити, бо його жоніс нема. Ні-Тю навіть не думає над тим, як би то поспішити свою бездіяльне положення. Чорнобриві всім цікавляться, тільки не робітничим рухом. Вони говорять лише про "бєбе боа", "фут боа" і інші подібні справи, від яких життя робітників ані трохи не поліпшиться.

Українських робітників тут є около 400. Частина з них належить до ТУРФДім, Р.З.Т. і К.П.К. а решта б'якають собі без ніякої цілі в життя. Живуть моментом. Що буде завтра — не думають. Правда, що деякі є симпатичні ТУРФДім і приходять на всі підприємства. Але бути віним симпатиком, ще не вистарчає. Треба вступити в робітничий рух і працювати для добра працюючих, треба змагати до того, щоб зробити це неперітне життя кращим. А докониати цього можна тільки тоді, коли ми будемо добре організовані.

Не можна бачити ніякої користи з культурно-освітньої організації, але вона сильно впливає на спосіб думання робітників. Всяка суспільна небусть, а людей мусить бути бідняком до цього. Організації як раз і є тим чинником, який витворює бажання до кращого майбутнього життя. Тому не треба заговарувати собі рот дібно робітничої організації.

Ага, нагадав собі я про нашх греко-католиків. Треба й про них щось задати. Тут ще є поважне число робітників, які придержуються середньовічних традицій, які ще не вправдали з під "дїрїської" опіки. Тому два роки назад побудували церкву в певно мусів бути між ними якийсь гришник, бо в ривинній підйїллад водила, такі спражжя водили з дже-редя й мало що не затопила божий храм так, що мусіли перебудувати.

Також є чутка, що голова будівельного комітету "воєнич" дає тисячі парадїальних грошей. Можливо, що це є правда, бо шкуркує за граніцю.

Щось то справа з божими ділами не дає глядо в теперішній час.

Колі збудували церкву, то в шї мусить бути. Так вони спровадили собі о. Крупа. Але духовника не дуже то сьогодні клопочуться небесним ділами, вони тримаються ближє землі. Найбільшим їх завданням тепер — обороняння робітничого руху, боротьба проти поствутих робітників, боротьба проти неанізних їм більшовиків. Це є в мотї по шї-лому світі.

Отже о. Крупа також модерний чоловік, він не лишається позаду інших духовників. Приїхавши до Кіченер-Ватерлю, він почав боротьбу проти чесних робітників, які вже не вірять в пусті слова неробів, а гуртуються в своїх робітничих організаціях без божих шкворителів. На казанках мало говорив про релігію, а вливав всю свою злість на більшовиків. Агїтував парадїяні, щоб не йшли на підприємства до "червоної", бо за те чекає їх кєрло.

Парадїяні не дуже були вдоволені з такої односторонньої роботи о. Крупи й поставили домагаїня, щоб він робив деїно для громади і поза церквою. А що духовники ніколи нічого даром не роблять, так о. Крупа зажадав більшої платні. Парадїяні не могли погодитися на більшу платню й дали йому "відпустку".

Тепер вже мають другог духовника. Цей більш тактичний, вже не так варіається на більшовиків. Він виклає більш практичних метод. Поскає зї старших, більш впливових парадїяні делегацію до тих, які мають нехрещені діти, щоб вони принесли їм до греко-католицької церкви на миро-помазанє. Але покино нікого не спонуканє на таке діло.
Чорнобр.

ЧИ ТРЕБА МІСТИТИ ОГЛОШЕННЯ В "У. Р. В."

Форґ В'єл'ам, Онт.

Адміністрація "У.Р.В." недавно випустила заяву до читачів робітничо-фабрикерської преси в справі помішування бізнесових оголошень в "У.Р.В." Це питання обговорювалося в яксь кількох мінутах зїзїах ТУРФДім. Деякі товариші були за тим, щоб приймати солідні оголошення, інші були проти. На останньому зїзїі також піднесено це питання й передано Видавничій Раді для остаточного вирішення. Виходить, що Видавничя Рада з янхоще причини не хоче дати свого "дефінітивного" рішення, коли питання бізнесових оголошень дається під дискусію загальною членств наших організацій, як також і читачів нашої преси.

Отже я скажу своє слово відносно помішування оголошень в "У.Р.В." Воно правда, що з оголошень може бути деяка фінансова поміч нашої газеті, але треба брати під увагу малий обєм газети. Коли заповниться одні сторінку або й більше оголошеннями, тоді лишиться дуже мало місця на матеріал, з якого ми користаємося духово. "А цього матеріалу нам треба багато. І тепер виявляється, що на-укових статтів замало. А коли ще відступиться місце на бізнесові оголошення, то, на мою думку, газета втрапить вартість для робітників.

Колі приймати оголошення, то треба збільшити газету до 6 — 8 сторін. А якщо заради не можна цього зробити з технічних причин, то краще не приймати.

Шкода діла, шкода й хліба, каже народна пословиця. Отак саме й з тими оголошеннями. До цієї справи треба підходити з двох боків. З одного боку, це була-б матеріальна поміч нашої газеті і можливо, що пресо-ва камінію вдалося-б зменшити до одного місяця в році; з другого боку, це принесло нам моральну втрату, бо духовного корму в газеті було менше.

Тепер треба добре зважити, що є для нас дорожче, чи гроші, чи духовний корм? Я вже сказав повніше своє слово. Я годжуся дати більше пресового фонду, але щоб в газеті було більше наукового матеріалу. Знання людини, по мой думці, є багато більшим скарбом, ніж гроші.

В цій дискусії товариші повинні взяти слово й висказати свої погляди. На основі дискусії й Видавничя Рада зможе зробити певне заключення. Хто слідує?
Г. Лушк.

ПРАЩАЛЬНИЙ ВЕЩІРОК.

Порт Колборн, Онт.

В суботу, 12. тревня ц. р. членкині новоорганізованого відділу Жінкескі та члени відділу ТУРФДім і Р.З.Т. устроїли прашчальний вєщїрок для т-ки Шандро, яка вийшла до другої місцевості.

Того вєщїра зїїлилася майже всі члени і членкині наших організацій, як також і деякі наші симпатки. Вєщїрок був веселий, а зарозом і сумний тому, що ми працювали з товаришівкою Шандро, яка працювала дуже шдро для наших організацій.

Було кілька музичних точок, а решта прашчальні промови. Від відділу Жінкескі промовляв т. Білінський, від відділу Р.З.Т. — т. Кушнір, від відділу ТУРФДім — т. Мельник. Останній почав прашчальною промовою й потім зупинився над робітничою пресою й завізав публіку жарувати на пресоий фонд "У.Р.В." На його заклики присутні зможли відіслати листи \$7.81.

Всі промовці дякували товаришіві (помимо того, що його не було присутнього того вєщїра, бо вивіз тяж-дєнь скорше) і товаришів Шандро, як і їх малєнької дочці, яка брала участь в концертї, за їх ширшу працю. На заключення забрала слово т-ка

Шандро й закінчила подякою присутнім за товарищескі співчуття. Як такою завважила, що буде і на далше працювати в робітничих радах, без рішучі не є знаходиться-б.

А ми від себе бажаємо товаришів Шандро і її дочці як найкращого успіху в новій місцевості. Саїдугого дня, 14. травня гурт товаришів і товаришів зі словами в очі прашали товаришівку і її дочку на залізничній стані.

Так урочисто прашають свідомі робітники й робітничі свої працівники.
Р. Мельник.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ Р.З.Т.

Колмен, Алта.

Оцим склїаю щиро товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за випилення менї допомоги в сумї \$64.50 за час моєї слабости. Також дякую опікунам хорих і тим членам місцевого відділу, що мене відвідували в шпиталї підчас моєї слабости.

Тепер я тішусь, що я вже здоровий і поверну до праці, тішуть мене і те, що я є членом Р.З.Т. тому, що підчас слабости члени відвідували мене і після моєї слабости я одержав запомогу, яка менї належалася після статуту." Я переконаний, що в цїм товаристві нема ошуканства, як в асекюранційних компаніях. Колі член здоровіше, то секретар місцевого відділу принесе чек аж до хати без всяких перешкод.

Звернусь тепер до тих, котрі ще не є членами Р.З.Т. Робітники й робітничі! Над вигадає діла доля з нашої рідної землі в ці чужі сторони. Але я переконаний, що й тут не багато краще. Неоднї робітник або робітничка страляні своє здоров'я, страляні молоді свої літї по фабриках, майнах та залізних дорогах і неоднї опинився на ласїї Других і простиґає руку о поміч. І до кого робітник чи робітничка простиґає руку по милостині? Та до такого робітника, як він сам, бо пануюча класа милостині не знає і не хоче числитися з робітником тоді, коли він з утраченим здоров'ям просить милостині. Колі ми себе не забезпечимо на випадок слабости або калїцтва, то ніхто другий не дає за нас.

В Канаді є організоване Робіт. Зап. Товариство, котрє допомагає своїм членам в часї нещастя, а кладає відповідальність тільки одного долара на місяць. Кільку Вас, робітників й робітничку, ставайте членами Робітничого Зап. Товариства! Забезпечте себе і свою сімю на випадок слабости або калїцтва. Коли будете членом Р.З.Т., то на випадок слабости не будете простиґати руку по милостині.

Де нема коло Вас близько відділу Р.З.Т., то пишть впрод до Головного Заряду по статуті й організуйте свій відділ. Збільшій нашу організацію! Колі нас буде вєще більше, тоді наша організація може дати близьку запомогу своїм членам підчас їх слабости. Не промійть цієї нагоди, пока ви здорові, бо пізніше буде запізно.
Николай Нагорняк.

ДВІ ПОТРЕБИ.

Торонто, Онт.

Колі приїде новий робітник до Торонто й заїде до Укр. Роб. Дому, він дивиться, очам своїм не може повірити, щоб цей дім був збудованом торонто-ських робітників. Дім імпозантний, мурований, пологийши при головині вулиці, проти гарного огорода, зовні чистенький, в середині гарно освітлені великі салї, в котрий може поміститися кількосот людей у вигідних кірсах, закінчена обшитою, артистично помальованою сценною. Увійшла рука артиста-малярів, тов. Кучмака, зуміла кірсою віддати на декоративні сцени кірсою матері природи в повнім розумінню цього слова.

Під сценою гардероба, особно для музик, особно для жєнщини, а далше на долі великі салї для гімнастичних вправ та танців, де молоді весело проводять свій час, як рівно-ж є кілька кімнат для буфетів, кухні і т. ин. На горі уміщені канцелярії, бібліотека, шкільна саля та велика галерія для публіки. Що диним вогором тут кипить життя повним розгором. Товариші і товаришівки по шоденнім своїм заняттю приходять на проби співу та представляють, з котрих шоб суботи та неділі знаменито попусуються. Представлення та неділі концерти дають дієвну нагоду присутнім. Гарний хор, різнонародна музика, декламації та танці дають публіці душевне задоволення. Від часу до часу вєчерами відбуваюють тут свої засідання управи й зарадї організації та річні комітети.

Організовані робітники в Торонто ламає скелї темноти, докаже ділами, що значить одна ієса, співпраця та бажання великої робітничої родини.

До тепер бачили ми додатно сторичку. Треба також кончею дошукуватися ще і уємної сторони торонто-ської робітничої організації, виспїлення якої нам приїде на користь. Глянувши на підстаюоче покоління, яке тут ходить це до школи, голї пізнати, що це діти цих торонто-ських товаришів. Як їдуть до школи, то заляється, що перед хвілкою їх із зириння випушено. Кричать, галасують, копає одне друге, штовхає кулаками, пхає одне друге на каміньні сходах, калїчать собі руки і т. п. В самій же шкільній салї також не багато краще заховання. На не треба багато звернути увагу в будучині, бо від заховання дітей залежить успіх в наші.

Щоб вивогати дітей на свідомих членів робітничої класи, ми мусимо привертати для них багато уваги, бо в англійських школах вивають в них річні ієнісії при до великих вождів

ЦІКАВО, ХТО ПЕРЕМОЖЕ?

ВІДДІЛ ТОВ. УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

алаштоує

В НЕДІЛЮ, 17. ЧЕРВНЯ 1928 РОКУ

НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

ВЕЛИКИЙ

ПІКНІК

Робітники і робітнички! Проведіть неділю на свіжому повітрі, далше за містом, серед природи. На пікніку будуть смачні старокравей і тутешні теплі перекуски, холодні напїтки, вські несподіванки, а до всього того приграватиме добірна музика.

ОКРІМ ЦЬОГО БУДУТЬ НА ПІКНІКУ ЦІКАВІ СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ КУРСАНТІВ ВИЩОГО ОСВІТНЬОГО КУРСУ. З НИМИ ПОМІРЯТЬСЯ ЗБИРАЄТЬСЯ ВІННІПЕГ. ЦІКАВО, ХТО ПЕРЕМОЖЕ?

Пікніковий комітет зробив угоду з Електричною компанією і в неділю, починаючи від 1-шої години по полудні, кожен пікніковий відділ, відвідує спеціальні "стрїткарї" з напїском "Kildonan" від МекФіліса вулиці прямо на наш пікнік. Слати на ці "стрїткарї" можна скіль по дорозі. Ші самі "стрїткарї" будуть збирати людей з пікніку від 8-ої до 9-ої години вєчером і будуть їхати без пересїдань аж до МекФіліса вулиці.

ВИКОРИСТАЙТЕ ВІЛЬНИЙ ЧАС НА ВІДПОЧИНОК СЕРЕД ПРИРОДИ І СВОЇХ ЗНАЙОМИХ!

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!

та "герой" імперіалізму, вчать їх всьм звісному національному шовінізму і т. п. Чи знає робітничка дитина, яка вчиться в буржуазній школі, про котрого революційного музичника, чи знає, що є революція, або робітничка класка? Годї й казати. Робітничка не має своїх університетів, де підготувалися-б кадри пених молодих революціонерів. З цих робітничих дітей повинні вирости борці революційних ієдєй. В дітях — воля батьків.

Кооперативний клїч для товаришів в Торонто є майже відсутній. Малєнька група товаришів є обєднана в двох споживчих кооперативних спілках, котрі, само собою, ледаво живють тому, що кількість членів є мінімальна, як також тому, що і члени роблять свої закупки в приватних сторах, не розуміючи цього, що чинять. З наведеного бачимо наглядно покино два головні хибні українсько-кооперативні організації в Торонто, що давно вже повинні були бути усунєні як для добра кожного подорожного робітника, так і для робітничої справи взагалі.
Муско М.

ЗМІНА АДРЕСИ.

Оцим повідомляємо всїх, що адреса відділу Р.З.Т. в Ріджайні змінилася з ч. 726 Вікторія Еавно на 1948 Монтреал Стріт. Всї кореспондентї до відділу простиґає слати на адресу: Workers Relief Ass'n, 1948 Montreal St., Regina, Sask.

ПОШУКУЮ свого рідного брата, Стефана Бузда, з містечка Таустого, повіт Залічний, Галичина. Я приїхав тепер до Канади й маю важну справу до него. Хто знає про него, або він сам, то прошу писати на адресу: Грнук Бадз, (69) P. O. Cahuvin, Alta.

ПОШУКУЮ господиню до домашньої роботи, яка умієла авариї їсти і доглядати старших дітей. Інтересовані звольте зголошуватися на адресу: A. Rymarehuk, 107 Wilmont St., Kitchener, Ont. (70)

ХТО ЗНАЄ адресу Петра Корчинського, з села Пайтоси, повіт Буцак, Галичина. Він в Канаді вже близько 30 літ. Проще десь при залізній дорозі в Манітобі. Прошу повідомити мене на адресу: Michal Melnyk, (68) P. O. Transcona, Man.

ПОШУКУЮ т. Івана Крижановського, з села Зелених, повіт Кішань. Має перебувати в Онтєріо. Його брат приїхав і бажав би зустрітися з ним. Зголошуватися на адресу: John Andruchow, Opal, Alta. (68)

КООПЕРАТОР з кооперативним та торговельним європейським образумним пошукує заняття в робітничій або фабрикерській кооперативній спілці на приступних умовах. Прашає вже в галузі кооперативу в Європі. Бодляко українською, німецькою, чеською та польською мовами; англійською покино володію слабо. Зацікавленіх прошу писати на саїдуку адресу: M. Maskewych, 555 Queen